
Nyt om

ARBEJDERMUSEET

& ARBEJDERBEVÆGELSENS BIBLIOTEK OG ARKIV

januar-april

2014 nr. 1

UDSENDT AF ARBEJDERMUSEETS VENNER

Forsideillustration: Søren Hjorth Nielsen: Volddronningen og hendes galan, 1929, Arbejdermuseet. Søren Hjorth Nielsen skildrede i "Volddronningen og hendes galan" det forhutlede og det trodsige hos samfundets ringest stillede og hjemløse. Hans maleri er udtryk for en virkelighedsfremstilling, som bygger på både iagttagelse og forenkling. Læs mere om ny særudstilling side 4-5.

SÆRUDSTILLINGER I 2014:

MED MENNESKER

Kunst fra museets samling
8. marts - 10. august 2014

FORSTADEN

– elsket og udskældt
3. oktober 2014
- 6. april 2015

BALKONUDSTILLING:

"HEJ SØSTER"

en udstilling om
musikeren Trilles liv
22. november 2013
- 21. april 2014

ÅBNINGSTIDER:

Museet: Alle dage kl. 10.00-16.00. Lukkedage: 1/1 + 24-26/12 + 31/12. Tlf. 33 93 25 75.

E-post: arbejdermuseet@arbejdermuseet.dk - **Hjemmeside:** www.arbejdermuseet.dk

Omvisninger på museet bestilles on-line på www.arbejdermuseet.dk.

Evt. vejledning på tlf. 33 48 03 30 (tirsdag - torsdag kl. 13.00-15.45).

Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv: Besøgsadresse Hørsvinget 5, 2630 Tåstrup

Henvendelse kan ske til aba@arbejdermuseet.dk.

Vejledning: Tlf. 35 36 15 22, mandag-fredag kl. 10-12

Café & Ølhalle "1892"

Alle dage 11.00-17.00, køkkenet åbner 11.30 og lukker 15.30.

Tlf.: 33 33 00 18 - **E-post:** cafeogohalle@arbejdermuseet.dk

BLANDT NORDISKE VENNER

Arbejdermuseet/ABA var den 24. - 25. oktober vært for et meget velbesøgt nordisk seminar om bevarelse af den immaterielle kulturarv, med en efterfølgende 100 års jubilæumskonference for Nordens arbejderarkiver og -biblioteker. Venneforeningen var repræsenteret ved seminaret.

Da de to arrangementer primært var for fagfolk og særligt interesserede inden for disse områder, bringer vi i dette nr. af bladet ret udførligt omtale af drøftelserne, så også bladets læsere får et godt indtryk af hvor stor en indsats, der dagligt udføres bl.a. af de nordiske arbejdermuseer og -biblioteker og -arkiver for at beskytte og bevare de forskellige former for kulturarv i vores velfærdssamfund.

Også ved en sådan lejlighed kunne det glædeligvis konstateres, at vi var blandt nordiske venner - alle med et fælles og positivt syn på den fremtidige udvikling for denne vigtige del af samfundets udviklingen. At gæsterne så også var meget glade for rammerne - og det danske værtskab omkring arrangementerne i museets festsal, gjorde kun samværet endnu mere vellykket.

*Med nytårshilsen
Bestyrelsen*

Nyt om Arbejdermuseet udgives af Arbejdermuseets Venner. **Redaktion:** Louise Karlskov Skyggebjerg, Hanne Abildgaard, Henning Grelle, Margit Bech Larsen, Helle Leilund, Linda Nørsgaard Andersen, Kirsten Nøhr Christiansen, Bendt Thuesen og Preben Sørensen (ansvarshavende redaktør). **Lay-out og tryk:** Ihle Grafisk Produktion, Broager. **Oplag:** 4.000 eksemplarer. Bladet udkommer d. 5/1, 15/4 og 15/9 med deadline 1 måned før. **Redaktionens adresse:** Redaktør Preben Sørensen, Sundgade 3, 6400 Sønderborg, tlf. 33 91 85 10. E-mailadresse: prebensoren@bbsyd.dk **ISSN nr. 0907-0753.**

Nye folk bag kulisserne

Af Louise Karlskov Skyggebjerg

I slutningen af 2013 sagde vi goddag til to nye dygtige folk bag kulisserne på Arbejdermuseet & ABA. Den første var vores forvalter, *Søren Haupt Houlby*, der som noget af det første fik sat fokus på vores varmesystem til glæde for både besøgende og personale i de kolde vintermåneder.

Vi har med andre ord stor glæde af, at nye øjne kigger på et gammelt hus, og hvor

de sidste års bygningsmæssige fokus har været meget synligt udadtil, ikke mindst på grund af de mange stilladser undervejs, vil der i de kommende år fortsat være fokus på at passe på vores unikke fredede bygning, men med umiddelbart mindre synlige arbejder.

Den anden nyansatte var afdelingschef *Ulrich Flaskager Hansen*, som også til en begyndelse har sat fokus på en af de mere usynlige opgaver, nemlig registrering af indkomne arkiver. Det vil dog hurtigt blive et meget synligt arbejde, for registreringen er forudsætningen for udlån, og vi regner med løbende hen over 2014 at kunne præsentere nyregistrerede arkiver på hjemmeside og facebook.

Når det gælder registrering af samlingen af museumsgenstande og kunst blev der i slutningen af 2013 kæmpet for

at få færdiggjort det store arbejde, der skal til, før vores samlinger kan blive synlige i deres helhed på Museernes Samlinger og Kunstindeks Danmark, som er Kulturstyrelsens centrale registre over museumssamlinger i Danmark.

Desværre havde problemer ved en konvertering fra et tidligere registrerings-system betydet, at en del oplysninger var havnet i forkerte felter, så der skulle rigtig meget tastearbejde ved computeren til, før en offentliggørelse giver mening.

En anden ting, der normalt ikke er så synligt, er, hvordan vi opbevarer vores samlinger, når de ikke er i brug. I slutningen af 2013 kunne vi tage hul på første fase af arbejdet med at sikre bedre opbevaring af vores museumsgenstande, idet vi forberedte købet af et helt nyt reolanlæg.

Planen er at anlægget, ud over vores fane- og tekstilsamling, skal rumme vores samling af mindre ting som køkkengrej, dirigentklokker, skilte o.m.a.

Med Mennesker

- Kunst fra museets samling

Ny særudstilling fra den 8. marts til den 10. august

Af Susanne Aasted Gottlieb

Mennesker i centrum – dette tema er fællesnævner for den kunst, der bliver vist på museets samlingsudstilling. Der er tale om et motivvalg, som især sætter lys på den kunst, der har engageret sig i sin samtids problemer og livsvilkår for helt almindelige mennesker.

Det er billeder af hverdagen som den har formet sig for de fleste på arbejdspladsen, i familien, i forskellige livsfasen og under skiftende samfundsforhold.

Men også værker som sætter forholdene hos samfundets udgrænsede eksistenser på dagsordenen, de hjemløse, de fattige og de prostituerede.

Det er menneskefigurer skildret med alvor og indføling

af kunstnere, som har været eller er samfundsmæssigt engagerede og ofte socialt indignerede. Denne motivverden finder ikke så tit vej ind i kunstverdenens gængse institutioner, selvom der faktisk er tale om både visuelt nyskabende og æstetisk fremragende værker. Billedsproget er rigt varieret, fra det nøgterne og realistiske, over mellemkrigstidens modernistiske udtryk, til det mere eksperimenterende eller slagkraftigt social-realistiske formsprog.

Kunstnerne

Der er tale om malerier, tegninger, grafik og enkelte skulpturer – mange er nyerehvervelser fra de seneste år, som ikke har været vist tidligere. Værkerne er udført af kendte kunstnere som bl.a. Jørgen Andersen-Nærum, Victor Brockdorff, Erling Frederiksen, Anton Hansen, Erik Hagens, Anette Harboe Flensborg, Aksel Jø-

rgensen, Ursula Reuter Christiansen, John Kørner, Hans Scherfig og Per Ulrich.

Men også næsten glemte kunstnere som fx en Magnus Bengtsson, der i 1910'erne arbejdede målbevidst med at sætte fabriksarbejderen og dennes miljø på dagsordenen eller en Maria Lüders Hansen, som nænsomt og præcist skildrer de gamle koners fysiognomi og resignation, vil være repræsenterede.

Endelig er der en særlig gruppe af kunst udført af arbejdere. Her er der ikke tale om værker lavet på hobby-basis men om værker, der med alvor og gennemslagskraft står som billedmæssige udtryk for arbejdernes egen hverdag og livserfaring.

Udstillingen

På udstillingen møder vi indtrængende og solidariske fremstillinger af arbejdere på arbejdspladsen, efter fyraften, af børn i muntert samvær

Hans Scherfig: Scene fra Paris (levertran) ca. 1931. Museet har med støtte fra Augustinus Fonden erhvervet 3 Scherfig-akvareller, som forestiller scener fra den store koloniudstilling i Paris i 1931. Motivet med levertran er fra "Danmarks Grønlandshus". Det viser med et glimt i øjet to let skræmte franskmænd, som iagttaget det mærkelige produkt fra højt mod nord.

og af voksne i gang med dagens dont, bl.a. den i kunsten ellers næsten usynlige, traditionelle kvindearbejdsplads i hjemmet. Erling Frederiksen maler fx med nøgtern hverdagsrealisme, men i et usædvanligt stort format, noget så dagligdags og jordnært som den unge husmor ved sit strygebræt.

De udgrænsede mennesker er præsenterede ved virkelighedsnære eller stiliserede, men indignerende og indfølelse "øjebliksbilleder" (se forsideillustrationen med den trodsige valdronning og hendes galan). De udnyttede i samfundets randområder møder vi i John Kørnæs hjerteskrærende maleri af den flygtende, handlede kvinde Simone (2011) eller i Aksel Jørgensens næsten hundrede år tidligere malede billede af prostituerede og kunder i bordellet "Pigernes Minde".

Udstillingen kaster også i et vist omfang lys på de kunstneriske udsmykninger, som har spillet en rolle i arbejderbevægelsen – og på den politiske kunst bredt betragtet. Eksempelvis venstrefløjens politiske og agiterende kunst

i skikkelse af Victor Brockdorffs socialrealistiske, slagkraftige malerier.

Også en både lun og skarp samfundskritiker som Hans Scherfig er repræsenteret med politisk krasse fremstillinger og 3 ny erhvervede humoristiske akvareller med scener fra den store koloniudstilling i Paris i 1931, hvor Danmark blandt mange lande deltog med standen "Danmarks Grønlandshus".

Fakta om baggrunden for kunsten i Arbejdermuseets samling

Arbejdermuseet er kendt som et kulturhistorisk museum, men omfatter som noget ganske særligt også et kunsthistorisk fokus. Siden åbningen af Arbejdermuseets første udstillinger i 1984 har der med jævne mellemrum været afholdt kunstudstillinger, som har kastet billedmæssig lys på arbejderhistorie, politisk historie eller socialhistorie.

Arbejdermuseet har også helt fra den spæde start i 1982 indsamlet billeder. I begyndelsen blev der ikke taget stilling til, om der var tale om kunst, kilder eller inventar

Erling Frederiksen: Ved strygebrættet, 1940-42.

knyttet til arbejdernes hverdag. Indsamlingen omfattede typisk "skilderier", der havde hængt i arbejderhjem eller på organisationskontorer eller billeder som dokumenterede arbejdernes liv eller historie.

Et vendepunkt i denne indsamlingspraksis indtraf, da museet i 1997 købte en samling på ca. 6000 tegninger af den satiriske kunstner og bladtegner Anton Hansen. Argumenterne for denne store erhvervelse, udover An-

RUNDVISNING

SØNDAG DEN 23. MARTS KL. 14.00

Medlemmerne af Arbejdermuseets Venner indbydes til rundvisning i udstillingen "Med Mennesker" ved museumsinspektør Susanne Aasted Gottlieb.

Bestyrelsen

ton Hansens tilknytning til arbejderpressen, var især den kunstneriske kvalitet af hans værker.

Museet har siden bevidst forsøgt at arbejde på tværs af

kunst- og kulturhistorien og har opbygget en unik samling af kunst, der omfatter flere end 10.000 værker, som på forskellig vis afspejler arbejderkulturer. Tyngdepunk-

terne er en stor samling tegninger af kunstnere tilknyttet arbejderbevægelsen og en samling af politisk og hverdagsrealistisk maleri især fra tiden omkring 1930-1960.

"Hej søster" - En udstilling om musikeren Trilles liv

22. november åbnede Arbejdermuseet en balkonudstilling om musikeren Trilles liv og samtid.

I udstillingen portrætterer kunstner *Stine Gade Christensen* i collageform sangeren og musikeren Trilles livshistorie. Fra barndommen i en 2-værelses på Amager, over

ungdommens søgen efter et musikalsk ståsted til tiden som en af Danmarks mest toneangivende sangerinder i 1970'erne og 1980'erne.

Trille var del af den politiske venstrefløj, der opstod i kølvandet på ungdomsoprøret. Hendes sange handlede om kvindeliv, solidaritet og frigørelse, og for nogle blev de opfattet som meget provokerende.

Hun gav bl.a. stemme til kvindebevægelsen samt til børn og unge og turnerede med med socialrealistiske sange, som eksempelvis 1975'erkabareten "København, kærlighed, kvinder, kriser og kapital". Sådan blandede det politiske sig med en mere stille poesi om hverdagen og kærlighedens op- og nedture.

Udstillingen kan ses på Arbejdermuseet fra d. 22. november - 21. april 2014, og en koncert med Trilles musik den 22. januar er for længst udsolgt.

Marx-maraton på Arbejdermuseet

Af Margit Bech Larsen

I anledning af Golden Days-festivalen Philosophy Now! afholdt Arbejdermuseet & ABA d. 17. september et foredragsmaraton om den tyske sociolog, økonom og filosof Karl Marx. Målet var at give tilhørerne et indblik i Marx' tanker, den samtid han levede i samt hans betydning for den danske arbejderbevægelse og den politiske debat i det 20. århundrede.

I dagens anledning var talerstolen fra diskussionsklubben Karl Marx, der blev stiftet ved et møde d. 3. juli 1886 på Et møde i Arbejdernes forsamlingsbygning i Rømersgade 22, fundet

frem. Og da der var blevet fundet ekstra siddepladser frem til de mere end 200 fremmødte, kunne de høre idéhistoriker Andreas Beck Holm introducere til Marx, hans tanker og hans samtid.

Herefter fortalte historiker Gerd Callesen, tidligere ABA, om Marx og den danske arbejderbevægelse. Man kunne bl.a. høre om, hvordan den danske arbejderbevægelse fra starten var internationalistisk orienteret, og at Socialdemokratiet var den første arbejderorganisation i verden, der udgav bl.a. ”Kapitalen” bd. I og II til en overkommelig pris – og med det mål for øje at

Talerstolen fra diskussionsklubben Karl Marx – her med Mikkel Bolt Rasmussen på talerstolen den 17. september 2013.

fremme ”agitationen for de socialistiske principper”.

Efter en pause fortsatte foredragserækken med økonom Hans Aage samt kunsthistoriker Mikkel Bolt, der begge talte om den påvirkning, Marx har haft på den tænkning om økonomi og kultur, som vi har i dag. Hans Aage undersøgte spørgsmålet om, hvorvidt Marx's analyser er anvendelige efter finanskrisen i 2008. Og Mikkel Bolt talte om, hvorledes Occupy-bevægelsen i USA og de sydeuropæiske protestbevægelser er en genaktivering af, hvad man kan kalde Marx' kommunistiske aktionsprogram.

Kulturminister Julius Bomholt på talerstolen i 1935 på Esbjerg Højskole

Der var fuldt hus i museets festsal.

Dagen sluttede af med en livlig debat om Marx og den danske venstrefløj i 1970'erne. Debattørerne var historiker Claus Bryld og journalist David Rehling, som diskuterede marxismens dominans i 1970'ernes akademiske forestillingsverden og konsekvenserne heraf.

Marx-maraton'et var en stor succes både målt på antallet af deltagere og de fremmødtes diskussionslyst. Det store fremmøde viser, at arbejderbevægelsens kerneopspørgsmål – som eksempelvis marxismens rødder og indflydelse på eftertiden – stadig udgør et vigtigt interessefelt.

Udvalgte oplæg blev filmet af TV-Marineret, og kan ses på www.facebook.com/arbejdermuseet.dk

En spændende tur til danske fabrikker i Kina

I Dongguan i det sydøstlige Kina har Mærsk Container Industry en fabrik, hvor man producerer tørlastcontainere. En stor del af verdens produktion foregår her, så det er også det logiske sted at producere de containere, som varerne transporteres ud på verdensmarkedet i.

"Made in China" står der på meget af det, vi køber, og konkurrence fra Kina og udflytning af arbejdspladser har fyldt meget i debatten i medierne. Men hvad er det egentlig, der foregår i Kina, når en dansk virksomhed flytter hele eller dele af sin produktion dertil?

Det var en nysgerrighed omkring det spørgsmål, der gjorde, at to museumsfolk med interesse for dansk industrihistorie i et globalt perspektiv tog på en rejse til Kina i juni 2013, nemlig souschef Kristoffer Jensen fra Industrimuseet i Horsens og undertegnede fra Arbejdermuseet.

Danske industrivirksomheder i Kina ligger typisk i vestligt orienterede industriparkeer, der på mange måder ligner et dansk industriområde.

Konkret ønskede vi at se nærmere på forskellen mellem danskejede produktionsenheder i Danmark og i Kina mht. fysiske miljøer, teknologi, ledelsesmæssige udfordringer og arbejdsforhold. Med andre ord stillede vi spørgsmålene:

- Er der forskel på danskejede virksomheders fabriks-anlæg og teknologi i Kina og i Danmark, og hvori består den i givet fald?

- Hvordan håndterer de danske virksomheder de anderledes rammebetingelser i Kina, og hvad betyder det f.eks. for arbejdsmiljøet og

relationen mellem ledere og medarbejdere?

- Bliver produktionsenhederne i Danmark og Kina mere og mere ens over tid eller går det den anden vej, og i hvor stort et omfang er det "dansk" eller "kinesisk" industri, man finder i Kina i dag?

Bruger danske normer

Hvad vi fik ud af at stille de spørgsmål, kan man læse i decembernummeret af tidsskriftet "Fabrik og Bolig" fra 2013 i artiklen "Dansk produktion i Kina – en helt anden historie?".

Her kan det dog afsløres, at ikke mindst et besøg i byen Dongguan, der også kaldes "verdens fabriksdal", gjorde et stort indtryk, og at vi generelt konkluderede, at de danske virksomheder, vi besøgte, i meget høj grad tager deres danske normer med til Kina og derfor også har arbejdsforhold, der langt hen ad vejen ligger tættere på danske end på kinesiske standarder - bortset fra lønniveauet, der dog p.t. er meget stærkt stigende.

*Louise Karlskov
Skyggebjerg*

”Vi glemmer aldrig dagen for 40 år siden”

Velbesøgt åbning af Chile -mindeudstilling

Der var fuldt hus i Arbejdermuseets festsal ved åbningen den 9. september af balkonudstillingen ”Det må aldrig ske igen!” i anledning af 40 –året for militærkuppet i Chile. Udstillingen omfattede et udvalg af plakater fra den gang samt enkelte andre genstande fra det danske solidaritetsarbejde indsamlet af museet og ABA mellem 1974 og 1990.

Blandt deltagerne var adskillige herboende chilenerne også fra landets ambassade i Danmark, som blev budt velkommen af bibliotekar *Dorte Ellesøe Hansen*, der fortalte, at man var gået ydmygt til opgaven med at fortælle om den danske solidaritet for 40 år siden. En udstilling i 1983 havde også omtalt bl.a. dette emne, og museet råder over mere end 100 plakater om emnet, som udstillingen kun viser et lille udvalg af.

-Chilenske venner har også bidraget til udstillingen, som meget passende finder sted i den tidligere Arbejdernes Forsamlingsbygning, der også har været centrum for solidariske kampskridt bl.a. med indsamlingsfester under Storlockouten i 1899, oplyste bibliotekaren.

Pædagog *Julia Vergara Meersohn* erkendte som chilensk flygtning, at hendes hjemland er langt væk: ”Men vi glemmer aldrig dagen for 40 år siden. Den rå kapitalisme hersker dog stadig i Chile, med meget få rige og rigtigt mange uden arbejde. Jeg er glad for ikke at ankomme til Danmark i dag og blive placeret i en asytlejr, hvor jeg den gang blev indkvarteret på et hotel på Kgs. Nytorv !”

Julia Vergara Meersohn mindedes begivenhederne for 40 år siden.

Hun roste den danske solidaritet dengang med bl.a. demonstrationer vendt mod militærstyret og takkede på vegne af de chilenske flygtninge, museet for denne udstilling som et eksempel på denne solidaritet.

Også reagere fremover

Fhv. minister, dr. jur. *Ole Espersen* åbnede udstillingen officielt og betonede vigtigheden af, at den fandt

sted netop på Arbejdermuseet som et sted for international solidaritet. Han havde selv deltaget i mange møder under mottoet ”Vi vil ikke glemme jer”, omtalte solidariteten dengang også via de nordiske ambassader med aktiv praktisk bistand ved udstedelse af visa samt nævnte de mange protestaktiviteter i fagbevægelsen for 40 år siden.

-Konkurrencesamfundet må ikke stå alene, for så bliver det enkelt menneske ligesådan, og det risikerer at gå ud over menneskerettighederne. Vi må også fremover reagere med international solidaritet i parti og fagbevægelse, når sådanne begivenheder opstår.

-Jeg er glad for at denne udstilling er kommet til verden, og et militærkup som i Chile vendt mod de demokratiske kræfter skal – og må – ikke gentage sig, understregede Ole Espersen.

Ole Espersen om fortid, nutid og fremtid.

Vinterferie – for børn og barnlige sjæle

Traditionen tro diskner Arbejdermuseet op med ekstra arrangementer for børn, når der er vinter- og efterårsfe-

rie. I vinterferien (uge 7) i år vil vi bl.a. byde på billedskattejagt og kludedukkeværksted, ligesom der vil

være masser af muligheder for leg i Børnenes Arbejdermuseum.

Aftenåbent hos ABA

Arbejdermuseet & ABA holder i vinterhalvåret aftenåbent den sidste onsdag i måneden til kl. 20 på vores læsesalsadresse, Hørsvinget 5, Tåstrup. Den udvidede åbningstid giver mulighed for at bruge læsesalen i meget længere tid samt komme tættere på samlingerne og det personale, der passer dem.

Aftenåbent i ABA's nye domicil i Tåstrup.

Programmet fra januar til april er ikke i skrivende stund endelig fastlagt, men de fire temaer, der er på programmet i det tidlige 2014, er:

Henning Grelle fortæller om fanesamlingen.

-Fanesamlingen i fokus (Seniorforsker Henning Grelle viser eksempler frem og fortæller om faner).

-DKP i arkivet (Hvad har vi? Hvordan kan man bruge det? Og hvad betyder tilkomsten af de russiske KOMINTERN sager for synet på DKP i arkivet? ved arkivar Jesper Jørgensen)

-Fotosamlingen (ved bibliotekar Freddie Nielsen)

-Genstande og samlingspleje ved samlingsinspektør Thomas Meldgaard og konserveringstekniker Vivi Lønberg Andersen.

De ovennævnte fortæller og viser frem kl. 18.15-19, og fra 19-20 vil der være mulighed for at snakke med en historiker eller bibliotekar om egne projekter og ideer.

Det endelige program kan ses på hjemmesiden fra medio januar. Arrangementerne er gratis, men man skal tilmelde sig senest dagen før hos arkivar Katrine Madsbjerg, katrine.madsbjerg@arbejdermuseet.dk

Generøs gave fra Dansk Metal

Den 2. december fik museets direktør, Louise Karlskov Skyggebjerg, overbragt en generøs gave på 150.000 kr. af Dansk Metals formand, Claus Jensen.

Forbundsformand Claus Jensen

I august måned 2013 fejrede Dansk Metal sit 125 års jubilæum, og i den forbindelse stod der en lille notits i indbydelsen til reception: "I stedet for gaver ønsker vi os bidrag til Arbejdermuseets udstilling "Familien Sørensen", der viser en arbejderfamilies liv fra slutningen af 1800-tallet og ca. 100 år frem."

Det var disse gavepenge, som Claus Jensen kunne overrække, og som Arbejdermuseet allerede har mange planer med. Der arbejdes således for, at museet i begyndelsen af 2015 kan åbne en ny permanent ud-

stilling på 2. sal, der fortsat vil have familien Sørensen som omdrejningspunkt, men ellers være forskellig fra den nuværende udstilling.

Arbejdermuseet er i besiddelse af den lejlighed, som familien flyttede ind i i 1915, og da familiens historie samtidig er en typisk historie om at flytte fra land til by, er den et oplagt udgangspunkt for at fortælle en mere generel arbejderhistorie med fokus på tiden fra 1870 til mellemkrigs-tiden.

Hanne Abildgaard tildelt stort legat

Få dage efter Arbejdermuseets vicedirektør Hanne Abildgaards afskedsreception på museet, modtog hun Kleins Legat på 100.000 kr. ved en højtidelighed i Det Medicinske Selskab i Københavns lokaler i Lægeforeningen.

Ørelæge Valdemar Klein og Læge Fru Johanne Kleins Legat blev stiftet i 1948 med det formål "årligt at uddele en hædersgave til en videnskabeligt veluddannet og anset speciallæge eller

til en fremragende kunsthistoriker". Årets legatmodtager blev udpeget af legatbestyrelsen i samarbejde med Dansk Kunsthistoriker Forening.

I begrundelsen for tildelingen indgår bl.a. at "hun har ydet en afgørende indsats for at udvide det danske kunsthistoriske felt til også at omfatte arbejderkunst, bladtegnere, politisk kunst og kulturhistorie. Med præcision og vid har Abildgaard beskæftiget sig med enkelt-

kunstnere og kulturhistorie og kortlagt et stort, men stærkt overset område i dansk kunst":

"Som forskningsleder på Arbejdermuseet har Abildgaard siden 1998 arbejdet med at bygge bro mellem dansk kunst- og kulturhistorie. Den forskningsmæssige indsats har været ledsaget af en korresponderende indsats på indsamlings- og udstillingsområdet".

Den uhåndgribelige kulturarv skal også bevares

Velbesøgt seminar i København om de nordiske velfærdssamfunds immaterielle kulturarv.

Arbejdermuseets festsal var den 24. oktober rammen om et velbesøgt seminar med en række indlæg om vilkårene for den ikke-materielle kulturarv i de nordiske lande.

Medlem af Folketingets Kulturudvalg og bl.a. formand for Europarådets Kulturudvalg, *Mogens Jensen*, (S) understregede behovet for at beskytte - og oplyse om denne uhåndgribelige kulturarv og mangfoldighed, som er udformet i UNESCO-konventionen og tiltrådt i 2009.

-Vi bør drøfte dette mere end alene den materielle kulturarv, og vi politikere

har ansvaret for at skabe rammerne om kulturlivet og skabe de bedste betingelser for, at alle kan deltage aktivt bl.a. i foreningslivet.

Han hilste velkommen, at Arbejdermuseet/ABA havde taget initiativ til at afholde dette nordiske seminar og sagde, det er vigtigt at bevare museer og arkiver som en del af et bredt lag af kulturinstitutioner, der også tænker på at bevare den immaterielle kulturarv.

-Hertil hører også public service-medier som DR og TV 2-regionerne samt internettet, som spiller en afgørende rolle i denne

forbindelse, sagde Mogens Jensen, der slutteligt understregede behovet for at bevare den fællesnordiske sangtradition.

Denne bemærkning medførte, at forsamlingen efter frokostpausen med stor stemmekraft sang "Når jeg ser et rødt flag smælde" !

I et bredere perspektiv

Seniorrådgiver *Hildegunn Bjørgen* fortalte om Norsk Kulturråds indsats for at gennemføre UNESCO's konvention om beskyttelse af den immaterielle kulturarv i hendes hjemland. Som led i dette arbejde er Kulturrådet blevet bedt om at iværksætte tiltag bl.a. om information og bevidstgørelse samt udvikling og videreførelse af kompetence og viden i – og om – denne del af kulturarven.

Inger Sjørsvlev, lektor ved Københavns Universitet, angreb hele kulturarvsproblematikken i et bredere tidsperspektiv med bl.a. krav om den bedste fremtidssikring heraf. Hun savnede i denne debat en mere tværgående tænkning, som også bør omfatte kulturel universalitet:

Der var indlæg af fra venstre: Hildegunn Bjørgen, Norge, Søren Kolstrup, Danmark, Johanna Björkholm. Finland, og Inger Sjørsvlev, Danmark.

-Kulturarv og kulturudvikling er to forskellige begreber, og der må kræves udvikling som et led i den immaterielle kulturarvs accept. Velfærdsforskningen bør handle mere om staternes skjulte resurser i form af social kapital og immateriel kulturarv, mens økonomerne skal have mindre magt, understregede Inger Sjøselev.

Forsker ved Svenska Litteratursällskapet i Finland, *Johanna Björkholm*, udtalte, at al immateriel kultur bygger på udøverne, f.eks. musikernes kendskab til - og udførelse af deres kulturelle indsats. Individerne har således en central position indenfor denne del af kulturarven i form af praktisk kundskab hertil og også kendskab til tidligere tradition inden for området.

Som eksempler herpå beskrev Arbejdermuseets direktør, *Louise Karlskov Skyggebjerg*, afholdelsen af 1. maj – fester og juletræsfester på museet, som traditionsrige begivenheder ført op til vores tid.

Søren Kolstrup beskrev som lektor ved Velfærdsstatsforskning ved Syddansk Universitet, hovedtendenserne i denne forskning, som startede efter oliekrisen i 1973. Her drejer det sig om

kampen om ejendomsretten til velfærdsstaten samt det civile netværks og statens rolle i opbygningen af den nordiske velfærdsstat.

Han nævnte som eksempel det bemærkelsesværdige i den store andel af kvinder på arbejdsmarkedet i de nordiske lande, som ikke er kapitalismens skyld, men struktureringen af arbejdsmarkedet og fagbevægelsens indflydelse. Virksomhedshistorie er afgørende i denne sammenhæng, sagde Kolstrup, som slutteligt konstaterede at velfærdsstaten skabte en social kapital, der medvirkede til at skabe et bedre samfund.

Livet i forstaden

Museumsinspektør *Helle Leilund*, Arbejdermuseet, fortalte om emnet ”Praktiseret velfærdsideologi i et alment boligområde” med erfaringer fra en interviewundersøgelse blandt beboere i de to almennyttige boligområder i Københavns vestegn.

Der var endvidere indlæg af fra venstre: *Marjaliisa Hentilä*, Finland, *Jenny Langkjer*, Sverige samt *Helle Leilund* og *Morten Mortensen*, Danmark.

Undersøgelsen er gennemført i samarbejde med Kropedal Museum i Tåstrup og danner baggrund for en kommende særudstilling med titlen ”Forstaden i fortid, nutid og fremtid”. Der er tale om forskellige former for etagebyggeri i 1970-erne, og hvad ændringer af disse byggeformer f.eks. fra beton til mursten, betyder for beboernes selvforståelse og fremtidige sammensætning.

Derpå beskrev *Jenny Langkjaer*, forsker ved Arbetarrörelsens Arkiv og Bibliotek i Stockholm, som beskrev hvorledes den svenske arbejderbevægelse kæmpede sig plads i det offentlige rum i perioden 1885-1925, gennem demonstrationstog, offentlige møder, fester og andre foranstaltninger.

Om borgerinddragelse

Museumsinspektør *Morten Mortensen*, Greve Museum, fortalte med baggrund i museets nye permanente udstilling ”Velfærdsdrømme - Greve i det 20. århundrede” om brugen af erindringer og fortællinger fra lokale borgere.

Han kritiserede, at museerne bruger flere og flere kræfter på formidling af de forskellige udstillinger og mindre på at indsamle erindringer, ligesom man bør være mere kritisk overfor kvaliteten og brugen heraf. Han skildrede

Seminarets ordstyrer Frank Meyer, Norge, og direktør Louise Karlskov Skyggebjerg.

det pågældende borgerinddragelses-projekt med erindringsmøder og temaaftener, der danner rygraden i den kommende udstilling. Man skal også huske de erindringer man ikke får fat på samt passe på, at ”den gode historie” ikke kommer til at styre projektet.

Kampen for en 8 timers arbejdsdag i Finland blev slutteligt belyst af seniorforsker ved det finske arbejderbevægelsens arkiv i Helsingfors, *Marjaliisa Hentilä*, med udgangspunkt i en ny biografi om den kendte fagforeningsleder og politiker, *Matti Paasivuori* (1886 – 1939).

Det blev samtidig en skildding af de finske arbejderes vilkår i starten af 1900-tallet, også deres kulturelle aktiviteter i fritiden, samt etableringen af arbejderbevægelsens bygninger i samme periode.

Hverdagshistorie

Seminaret, der blev støttet af Nordisk Kulturfond, blev afsluttet af den aktive ordstyrer, *Frank Meyer*, leder af Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv i Oslo, som konstaterede at arrangementet havde skabt større bevidsthed om den immaterielle kulturarv, og hvordan dette kan konkretiseres:

-Det handler om velfærds-samfundets hverdagshistorie, og det er et gunstigt tidspunkt - med den igangværende nedbrydning af velfærdsstaten – til at indhente oplysninger og materialer bl.a. inden mange erhverv forsvinder med den hastige teknologiske udvikling, sagde Frank Meyer, der appellerede til myndighederne i Norden til at stimulere arbejdet med bevaring og indsamling af også denne del af kulturarven.

Nordisk arkivkonference – 100 år

Med Arbejdermuseet/ABA som vært

Af Jesper Jørgensen

Den 24.-25. oktober afholdt Arbejdermuseet & ABA konference for Nordens arbejderarkiver og -biblioteker. Det er en traditionsrig og tilbagevendende begivenhed, der går på omgang mellem de nordiske lande. Sidst var i 2010 i Helsinki, hvor *Työvöen Arkisto* (Arbejderarkivet) og *Työväenliikkeen kirjasto* (Arbejderbevægelsens bibliotek) var værter.

-Denne gang var det Danmarks tur, og det var samtidig 100 år siden, at den første konference blev afholdt. Det nordiske samarbejde mellem institutionerne går nemlig tilbage til 1912, hvor arbejderarkivarerne i forbindelse

med svensk LO's kongres og den 8. skandinaviske arbejderkongres i Stockholm for første gang mødtes samlet. Den gang var arkiverne ganske nye, og forholdene var følgelig små. Det svenske *Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek* blev oprettet i 1904, det norske *Arbeiderbevegelsens arkiv* og bibliotek kom i 1908 samt det finske og danske i 1909.

Den første dagsorden fra en nordisk arbejderarkivkonference, som vi er i besiddelse af, stammer fra 1928, hvor den 2. konference løb af stablen, også i Stockholm. Af den kan vi se, at man fra starten opfattede det som

vigtigt for kampen for arbejderklassens interesser, at de nordiske arbejderbevægelser drog lære af hinandens erfaringer. En af måderne skulle være udveksling af litteratur mellem landene. Der blev derfor forfattet en opfordring til de faglige og politiske organisationer om at tilsende nye publikationer direkte til de nordiske arkiver. Dette var en ambitiøs plan, der aldrig rigtig blev ført ud i livet. I stedet fik arkiverne/bibliotekerne rollen som bindeled for udveksling af den arbejderrelevante litteratur i Norden.

ABA vært 1. gang i 1945

Men med den nærmest eksplosionsagtige udvikling af ar-

Deltagerne ved den nordiske konference for arbejderarkiver og -biblioteker i København 2013.

bejderbevægelserne i mellemkrigstiden fik arbejderarkiverne og -bibliotekerne hurtigt rigeligt at gøre med at holde styr på de nationale forhold.

Dette har formentlig været medvirkende til, at institutionerne først mødtes igen i 1943, atter engang i Stockholm.

-Derefter gik stafetstenen videre. ABA afholdt sin første konference i august 1945, hvor dog både nordmændene og finnerne blev forhindret i at deltage.

Den norske arkivar, Henrik Hjartøy, kunne således meddele ABA, at det norske arkiv havde været evakueret, og han selv havde været interneret de sidste år af krigen, så tre måneder efter befrielsen var arkivet endnu ikke fungerende.

I 1950 blev det nordmændenes tur, og i 1956 var det nordiske arkivarer i Helsinki. Fra 1979, hvor også det kommunistiske *Kansan Arkisto* (Folkets Arkiv) deltog, er konferencerne blevet afholdt med 3-4 års mellemrum.

-I 2013 blev konference kombineret med et åbent, nordisk seminar om de nordiske velfærdssamfunds im-

Deltagerne ved 2. nordiske konference for arbejderarkiver i Stockholm 1928.

På billedet ses, stående f.v.: Fredrik Åhlander (Sverige), Edv. Andersen (Norge), Ivar Dahlberg (Sverige) og Øistein Marthensen (Norge). Siddende: Anna Wiik (Finland), Oscar Borge (Sverige) og Oluf Bertolt (Danmark).

materielle kulturarv (omtalt andetsteds), der gav inspiration til nye måder at se institutionernes kerneopgaver på. På anden-dagen var der sat tid af til rapporter fra institutionerne og erfaringsudveksling mellem de nordiske kollegaer.

På mange måder ligner institutionerne hinanden; nogenlunde samme historie, samme samlinger, men alligevel er forskellige nationale forhold, der gør det interessant at mødes og diskutere vores daglige arbejde.

Diskussionerne var denne gang centreret omkring fire emner: 1) arkiv- og biblioteksformidling, 2) forskning, 3) digitaliserings-projekter og 4) AV-samlinger.

Alt i alt var det en udbytterig konference og en vigtig markering af, at institutionerne er forvaltere af en dyrebar arv, der skal formidles og tages vare på. Ikke bare for arbejderbevægelsernes egen skyld, men også for de nordiske velfærdssamfundets skyld.

Nyt om bøger v/Preben Sørensen

En klar politisk stemme har ordet

Spændende beretning om 20 års oplevelser som journalist og redaktør ved A-pressen

En velkendt og afholdt deltager i venneforeningens aktiviteter er ambassadør og tidligere chefredaktør ved Aktuelt, Preben Hansen, sammen med hustruen og journalistkollegaen, *Merete Wilkenschildt*. Han er også fortsat en aktiv skribent, som det senest er kommet til udtryk i 2. bind af hans erindringer, der blev præsenteret ved en reception den 3. december - naturligvis på Arbejdermuseet.

Med bogen ”Farimagsgade” med den noget barske un-

dertitel ”20 år ved en dødsdømt presse”, beskriver Preben Hansen 20 års travle arbejdsår for den socialdemokratiske presse, fra han begyndte som journalistev ved Helsingør Social-Demokrat i 1945 og sluttede som politisk chefredaktør ved Aktuelt, der i mange år havde til huse i Nr. Farimagsgade i København. - deraf bogens titel.

Det er en meget levende og letlæselig bog om personlige oplevelser af chefer og kolleger, af arbejdsforhold og journalistik, af situationer og begivenheder og med samtidige betragtninger om A-pressens udvikling frem til Aktuelts lukning i 2011, som afsluttede 130 års socialdemokratiske dagspresse i Danmark.

Han præsenterer således et omfattende persongalleri, hvor han på ofte ironisk vis tegner portrætter af bl.a. ledende faglige og politiske ledere i arbejderbevægelsen de pågældende årtier. Heri indgår således en meget positiv omtale af hans samarbejde med daværende statsminister Jens Otto Krag, medens relationerne til hans daværende

chefredaktør-kollegaer på Aktuelt, de senere ministre, Ivar Nørgaard og Bent Hansen, synes mere forbedne.

A-pressens skæbne

Hovedbladet Social-Demokraten, der i 1959 blev omdøbt til Aktuelt, var en overgang Nordens største dagblad, og hele Danmark var i mange år dækket med lokale, socialdemokratiske dagblade. Bent Hansen var selv i en periode i 1960-erne chef for Fyns Social-Demokrat senere Dagbladet FYN.

Hans erfaringer med driften af denne del af A-pressen indgår som en vigtig del af bogens skildring af forholdet mellem de lokale A-aviser og centralledelsen i København, ligesom de indre spændinger mellem fagbevægelsen, der dækkede de stadig stigende under-skud, og partiet, der fandt sit talerør uvurderligt, bliver beskrevet loyalt.

Preben Hansen forklarer endvidere om de forskellige årsager til A-pressens triste skæbne, udtrykker håbet om at de nye sociale medier kan løse nogle af

Bogens forside med foto af A-pressens daværende hovedkontor i Farimagsgade 49 i det indre København.

Preben Hansen, født 1925, her fotograferet i ABA's nye domicil i Tåstrup i 2013.

Han var i en årrække sekretær for venneforeningens bestyrelse og foreningens repræsentant i Priskomiteen bag Arbejderhistorieprisen.

de samfundsopgaver, som de trykte medier må opgive efterhånden som de går ned, og tilføjer slutteligt:

”En gammel socialdemokrat kan bare håbe, at det lykkes en klar politisk stemme at trænge igennem virvaret. En stemme, der beretter om menneskers drømme og kår i samfundet og om de tiltag, der skal sikre de flest mulige den størst mulige lykke og tilfredshed gennem livet. Det lyder banalt, men er rent socialt”.

En sådan stemme var Preben Hansen selv i hans mange års virke for A-pressen, hvor han forinden havde han gjort nogle afstikkere til Hærens Pressetjeneste og til OEEC i Paris, som også er en spændende del af erindringsbogen. Han fortsatte

efter A-presse-perioden, i udenrigstjenesten fra 1966-1995 med udstationeringer i Washington, Paris og Algier (ambassadør i Algier og Tunis 1985-1991).

Dansk pressehistorie har stadig en udtømmende beretning om den socialdemokratiske presse til gode, men nu har en af dens aktive medarbejdere med denne erindringsbog ydet et vigtigt bidrag til historien.

Bogen ”Farimagsgade”, der er udkommet på Selskabet til Forskning i Arbejderbevægelsens Histories forlag, kan købes i Arbejdermuseets butik, for kr. 199,- minus medlemsrabat på 10%.

EN FORNEM KONGRESGAVE

Deltagerne i LO Faglige Seniorers kongres i 2013 fik en fornem kongresgave i form af bogen ”Under Christiansborgs spir” om 40 års dansk politik fortalt af aktørerne selv.

Det sker i form af interviews med politikerne Anker Jørgensen, Ritt Bjerregaard, Poul Schlüter, Mogens Lykketoft, Marianne Jelved, Hans Engell og Helle Thorning-Schmidt samt tidl. LO-formand Hans Jensen, hvoraf nogle af artiklerne har været bragt i medlemsbladet ”Liv & Lidt Mere”. Bogens forfattere er organisationens tidligere forretningsfører, Knud Farver, der tog initiativet til artikelserien, i samarbejde med journalist Thomas Møller.

Det er der kommet en 130 siders spændende og fint illustreret bog ud af, som yder et godt bidrag til belysning af dansk politik i denne periode gennem kommentarerne fra nogle af de hovedpersoner, der stod – og for nogles vedkommende stadig står – bag denne udvikling.

“Vi bør lære af hinandens gode ideer”

Sagde Ballerups tidligere borgmester om mange års kommunale erfaringer, ved årets solhvervsfest.

-Det er vigtigt at vi lærer af hinandens erfaringer kommunerne imellem, sagde Ballerups tidligere borgmester gennem 31 år og byrådsmedlem i 44 år, *Ove E. Dalsgaard*, ved venneforeningens årlige solhvervsfest den 26. november i Arbejdermuseets festsal, hvor han så tilbage på de mange år i kommunens tjeneste og samtidig kommenterede forløbet – og resultatet af – kommune- og regionsvalget den 19. november.

-På baggrund af Socialdemokraternes valgresultat på landsplan er der nok at gå i gang med næste gang valget kommer. Der er dog stadig et

Formanden, Kirsten Nøhr Christiansen, bød velkommen.

Ove E. Dalsgaard fortalte om kommunalpolitik – især i Ballerup

S-flertal i Ballerups kommunalbestyrelse efter en valgkamp, hvor der således blev uddelt røde roser til alle kommunens indbyggere.

-Vi har altid lagt vægt på dialog med de forskellige befolkningsgrupper, så vi således i samarbejde med boligselskaberne har undgået boligghettoer. Ballerup er Danmarks 3. største erhvervskommune med alene 15.000 arbejdspladser inden for it- og kommunikationsområderne, og vi fik således

De tre musikanter – fra venstre Erik og Kirsten Juul Andersen samt Kjeld Lauritsen.

en overgang 200 mill. kr. alene i erhvervsskatter, sagde Ove Dalsgaard, der endvidere omtalte kommunens aktive kulturpolitik med kunstneriske udsmykninger rundt om i kommunen og med mange grønne områder. Han fortalte desuden om kommunens omfattende internationale samarbejde bl.a. med andre europæiske forstæder til hovedstæder samt med en millonby i Kina.

Han omtalte sin virksomhed som formand for Socialdemokraternes kulturudvalg gennem 10 år, der havde givet mange inspirerende oplevelser sammen med kunstnere og kunsten. På baggrund bl.a. af posten som S-næstformand i godt 3 år, understregede han behovet for bedre vilkår for politikerne samt for en bedre uddannelse af tillidsfolkene både fagligt og politisk.

Ove Dalsgaard, nu 75 år, er stadig aktiv på flere fronter bl.a. som formand for Æl-

dreforum, et uafhængigt råd under ministeren.

Musik og fællessang

Festdeltagerne var forinden blevet budt velkommen dels musikalsk af ”huspianisten” Erik Juul Andersen og på harmonika af Kjeld Lauritsen, til daglig pianist på LO-skolen, dels fra talerstolen af venneforeningens formand, Kirsten Nøhr Christiansen, der både orienterede om foreningens arrangementer i årets løb og om aftenens program.

Efter den traditionelle fællesspisning og solhvervsfesttalen, blev der sunget af karsken bælg med både gamle og nye sange fra Arbejdersangbogen, med hjælp fra scenen af de to førnævnte musikanter og forsangeren Kirsten Juul Andersen.

Og naturligvis sluttede festaftenen med amerikansk lotteri, denne gang med mange gode varer fra museets egen butik.

Et udsnit af den store forsamling ved solhvervsfesten.

Hjælp fra venneforeningen

Flygelet i Arbejdermuseets festsal har i flere år trængt til en egentlig vedligeholdelse. En ekspert havde konstateret at det drejede sig om sliddele, og at instrumentet i øvrigt er i god stand.

Da venneforeningen jo er flittige brugere af salen og flygelet, ansøgte museet om et bidrag til gennemførelse af den pågældende reparation, med en samlet udgift på godt 10.000 kr.

Venneforeningens bestyrelse besluttede på denne baggrund at yde et tilskud på 5.000 kr., og reparationen blev udført og flygelet desuden finstemt i løbet af oktober måned.

Kontingentsats pr. 1.4.2014

Jeg vil gerne være medlem af Arbejdermuseets venner	sæt kryds	
Husstandskontingent	☐	300 kr.
Pensionister / studerende og enkeltpersoner	☐	180 kr.
Pensionistpar	☐	240 kr.
Foreninger (indtil 100 medlemmer)	☐	500 kr.
Foreninger (fra 100-500 medlemmer)	☐	1000 kr.
Foreninger (over 500 medlemmer)	☐	1500 kr.

HUSK
VENLIGST
PORTO

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer og by: _____

Eventuel e-mail adresse: _____

Arbejdermuseets Venner
Arbejdermuseet

Rømersgade 22
1362 København K

MEDLEMSKORT

FOR ARBEJDERMUSEETS VENNER

For perioden 1. april 2013 - 31. marts 2014.

ARBEJDERMUSEETS VENNER

indkalder hermed til

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

søndag den 23. februar 2014 kl. 14.00 i Arbejdermuseets festsal

DAGSORDEN

1. Valg af dirigent og referent.
2. Protokol fra forrige generalforsamling.
3. Bestyrelsens beretning v/ formanden.
4. Indkomne forslag
5. Årsregnskab 2013 v/ kassereren.
6. Budgetforslag for 2014 v/ kassereren.
7. Fastsættelse af kontingent for 2015 v/kassereren
8. Valg af bestyrelse:
På valg er: Jørgen Strand (næstformand),
Lise Werup (kasserer) og Erik Juul Andersen
Valg af suppleanter: På valg er: Tom Jensen og Pi Hedegaard
9. Valg af revisor og revisorsuppleant:
På valg er Bent Hansen og Henning Grelle.
10. Fremtidig virksomhed v/formanden
11. Eventuelt - herunder orientering om Arbejdermuseet.

***Musikken sørger Erik Juul Andersen for til fællessangene.
Der bliver serveret kaffe/the og småkager.***

**Med venlig hilsen
Bestyrelsen**

Afsender:

Arbejdermuseets Venner · Rømersgade 22 · 1362 København K

POST

PP

DANMARK

MED FACADEN I ORDEN

Som venneforeningens medlemmer har kunnet konstatere, dels her i bladets spalter dels ved selvsyn ved besøg på Arbejdermuseet, har der i flere år konstant været bygge- og reparationsarbejder i gang inden- og uden for de gamle bygninger. Nu er der endelig blevet en forhåbentlig lang pause i sådanne istandsættelser, og således er ejendommens facade blevet nyrenoveret. Her ses resultatet med bygningens navn genskabt med de originale bogstaver.